

การใช้จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงในการเพิ่มผลผลิตข้าว

1. บทนำ

จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง (photosynthetic bacteria; PSB) เป็นแบคทีเรียพบกระจายทั่วไปในธรรมชาติ ตามแหล่งน้ำจืด น้ำเค็ม ทะเลสาบน้ำเค็ม น้ำทะเลสาบที่มีความเป็นด่าง น้ำที่มีความเป็นกรด น้ำพุร้อน น้ำทะเลบริเวณขั้วโลกเหนือ นอกจากนี้ยังพบตามแหล่งน้ำเสีย บ่อบำบัดน้ำเสีย บทบาทของจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง มีความสำคัญในกระบวนการนำก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ไปใช้ (CO_2 - assimilation) และการตรึงไนโตรเจน (nitrogen fixation) นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญในห่วงโซ่อาหารซึ่งสัตว์ขนาดเล็ก ปลา กุ้ง หอย และปู สามารถนำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงมาใช้เป็นอาหารได้ นอกจากนี้ในน้ำเสียจากบ้านเรือนและน้ำเสียจากการทำปศุสัตว์สามารถบำบัดด้วยจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Kobayashi, 2000)

Rhodospirillum rubrum

2. การจัดจำแนก (Classification)

จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงแบ่งออกเป็นจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงสีม่วง (purple photosynthetic bacteria) และ จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงสีเขียว (green photosynthetic bacteria) แต่สำหรับจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงสีม่วงที่นำมาใช้ในทางด้านการเกษตร และสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงสีม่วงกลุ่มไม่สะสมกำมะถัน ซึ่งพบได้ทั่วไปตามแหล่งน้ำธรรมชาติในชั้นน้ำที่มีแสงสว่างส่องถึงมีสารอินทรีย์ และพบการรวมตัวกันเป็นกลุ่มในแหล่งน้ำที่ไม่มีออกซิเจนมีแสงเล็กน้อย ในแหล่งน้ำจืดที่มีซัลไฟด์อยู่จะพบน้อยมาก แต่บางชนิดก็อาศัยอยู่ได้ในที่มีปริมาณซัลไฟด์อยู่สูง นอกจากนี้ยังพบได้ในพื้นดิน สระน้ำ คลอง หรือแหล่งน้ำที่สกปรก เช่น บ่อบำบัดน้ำเสีย ซึ่งมีปริมาณสารอินทรีย์สูง จึงเป็นแหล่งที่จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงกลุ่มดังกล่าวเจริญได้ดี เช่น *Rhodospirillum rubrum* , *R. sphaeroides*

3. ความมหัศจรรย์ของจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง

รศ.ดร. นภาพรณ นพรัตน์วารณ อาจารย์ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญงานวิจัยด้านจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงมากกว่า 30 ปีอธิบายว่า คนเรารู้จักใช้ประโยชน์จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง ในด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อมโดยอาศัยกระบวนการต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในเซลล์ เช่นในการบำบัดน้ำเสียซึ่งมีสารอินทรีย์ต่างๆ อยู่มาก แบคทีเรียเหล่านี้จะใช้สารเหล่านั้นในการดำรงชีวิตและทำให้น้ำเสียดีขึ้น

“ความมหัศจรรย์ของแบคทีเรียชนิดนี้อยู่ตรงกระบวนการที่อยู่ในเซลล์ เมื่ออยู่ในสภาวะที่มีแสงก็เกิดกระบวนการที่ใช้แสง ถ้าสิ่งแวดล้อมไม่มีแสงก็เปลี่ยนมาใช้อีกกระบวนการที่ไม่ใช้แสงทำให้มีชีวิตอยู่ได้ เพราะฉะนั้นเราก็ใช้ประโยชน์จากการกระบวนการดำรงชีวิตตรงนี้ ในแง่ของการเลี้ยง แบคทีเรียของการบำบัดน้ำเสีย เอามาใช้ในการบำบัดดินโดยไม่ต้องเอามาพอกในบ่อซึ่งเป็นระบบบำบัด”

4. งานวิจัยพบ ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้น 3 เท่า

นายสุรอรอด ศุภจตุรัส ผู้ประสานงานโครงการจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงเพื่อการเกษตรและสิ่งแวดล้อม ของสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) กล่าวว่ามีการใช้จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงในไทยประมาณ 30 ปีแล้ว แต่คนไทยส่วนใหญ่รู้จักกันในชื่อ EM หรือน้ำหมักชีวภาพซึ่งไม่สามารถจำแนกได้ว่ามีสายพันธุ์อะไรบ้างหรือมีคุณสมบัติอะไรที่แน่นอน

ส่วนการใช้ประโยชน์จากสายพันธุ์แบคทีเรียที่ทราบแน่ชัดนั้น ที่ประเทศญี่ปุ่นได้ใช้กับการเกษตร ซึ่งพิสูจน์แน่ชัดว่าใช้ได้ผลจริง โดยใช้เพิ่มผลผลิตข้าวที่เพิ่มถึง 3 เท่า และทำให้เมล็ดข้าวใหญ่ขึ้น 2 เท่า ทั้งนี้เพราะแบคทีเรียช่วยปรับสภาพดินให้เหมาะกับการดูดซึมสารอาหารของรากข้าวโดยย่อยสลายสารเคมีบางตัวที่ต่อต้านการเจริญเติบโตของรากข้าว ซึ่งใช้แบคทีเรียในรูปส่วนผสมของปุ๋ยอินทรีย์ จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงยังใช้เป็นอาหารเสริมให้กับสัตว์เนื่องจากแบคทีเรียมีโปรตีนที่จำเป็นต่อสัตว์ อีกทั้งแบคทีเรียบางสายพันธุ์ยังผลิตสารแคโรทีนอยด์ (carotenoid) ซึ่งมีสีแดงออกส้มเมื่อผสมอาหารให้ไก่กินจะช่วยเพิ่มสีให้ไข่แดงของไก่ สารดังกล่าวได้จากธรรมชาติจึงมีความปลอดภัยกว่าสารสังเคราะห์

5. การนำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงสำหรับการเพาะปลูกข้าว

Maki (2004) ได้รายงาน ว่า ดินในบริเวณรากข้าวในระยะข้าวตั้งท้อง จะมีสภาวะแบบไม่มีออกซิเจนทำให้แบคทีเรียในกลุ่มแอนแอโรบิคแบคทีเรียเจริญได้ดี สร้างก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์(H₂S) ขึ้นมา ทำให้มีผลไปยังยังกระบวนการสร้างเมตาโบลิซึมของรากข้าวซึ่งเป็นพืชต่อราก แต่เมื่อนำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงมาใส่ลงในดินในระยะเวลาดังกล่าว จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง จะเปลี่ยนไฮโดรเจนซัลไฟด์ ให้อยู่ในรูปสารประกอบซัลเฟอไรด์ ที่ไม่เป็นพิษต่อราก จึงมีผลให้รากของต้นข้าวเจริญงอกงามมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดและลักษณะของต้นข้าวก็มีความแข็งแรง ซึ่งมีผลให้ผลผลิตของข้าวมากขึ้นตามไปด้วย

ตารางแสดง ผลผลิตของข้าวเมื่อใช้และไม่ใช้จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงในการเพาะปลูก

แผนการทดลอง	น้ำหนักข้าวเปลือก (K g / a)
ควบคุม (ใช้ปุ๋ยเคมี)	425.1
ทริตเมนต์ 1 (ปุ๋ยหมัก)	877.4
ทริตเมนต์ 2 (ปุ๋ยหมักและจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง)	1056.7

ที่มา : ดัดแปลงจาก Kabayashi (2000)

ข้าว ๗๕๗๖๖๖๖๖ 1 ตัน/1,000 m² หรือ (160 ถังต่อไร่) หากอุณหภูมิเหมาะสม คุณยู่อิ

ลักษณะรากข้าวช่วงตั้งท้อง หลังจากการใช้จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง

5.1 จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงในนาช่วงเตรียมดิน แก้ปัญหาเมตาอ็อกซัง

5.2 จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงในนาช่วงข้าวตั้งท้อง กำจัดก๊าซมีเทนรอบปมราก

กำจัดก๊าซมีเทนและการเพิ่มผลผลิต

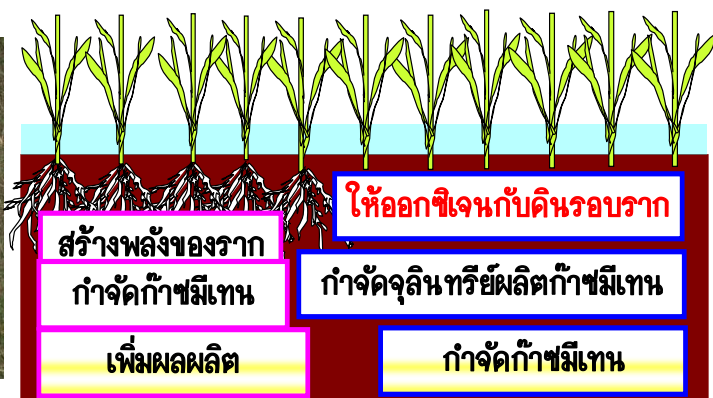
☆ ออลเลสต์ PSB (สารอาหารของศูนย์วิจัยจุลินทรีย์มหัศจรรย์โมเดิร์น จำนวนจุลินทรีย์ 1.0×10^9 /ml)

Rhodobacter capsulatus (จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง)

Chromatium sp. (จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง)

Bacillus subtilis (จุลินทรีย์ บาซิลลัส)

- ย่อยไขมันโมเลกุลต่ำ ที่เป็นสารตั้งต้นของจุลินทรีย์ผลิตก๊าซมีเทน
- ย่อยก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์

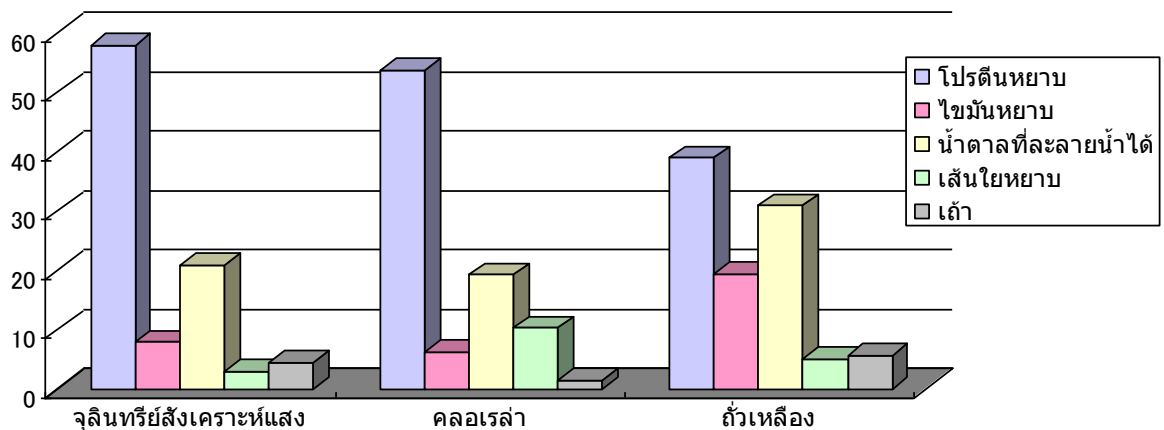

6. การใช้จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง

- การใช้เซลล์ที่มีชีวิต ขจัดสารอันตราย เช่น ไฮโดรเจนซัลไฟด์ กรดไขมันโมเลกุลต่ำ
- การใช้ส่วนของเซลล์ที่ตายแล้ว ได้แก่ กรดอะมิโน กรดนิวคลีอิก วิตามิน และสารสีต่างๆ เช่น แคโรทีนอยด์ คลอโรฟิลล์ ในจุลินทรีย์ซึ่งช่วยเพิ่มคุณภาพและรสชาติ

เปรียบเทียบส่วนประกอบทั่วไปในจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง (โรโคแบคเตอร์ แคมพูลาตา)

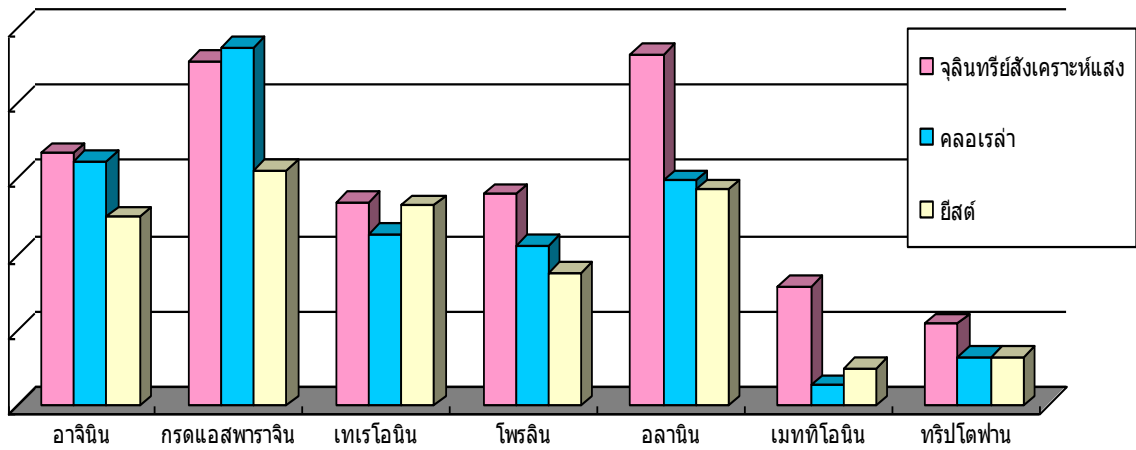
วัสดุ	โปรตีนหยาบ	ไขมันหยาบ	น้ำตาลที่ละลายน้ำได้	เส้นใยหยาบ	เถ้า
จุลินทรีย์ PSB	57.95	7.91	20.83	2.92	4.40
คลอเรลล่า	53.76	6.31	19.28	10.33	1.52
ข้าว	7.48	0.94	90.60	0.35	0.72
ถั่วเหลือง	38.99	19.33	30.93	5.11	5.68

ปริมาณวิตามินและสารสีในจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง (โรโคแบคเตอร์ แคมพูลาตา)

ชนิด		จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง ($\mu\text{g}/100\text{g}$)	ยีสต์ ($\mu\text{g}/100\text{g}$)
วิตามิน	B2	3,600	2,900
	B6	3,000	2,400
	โฟเลท	2,000	1,700
	B12	200 - 2,000	1
	C	20,000	-
	D	10,000 IU	300,000 IU
	E	31,200	-
สารสี	คลอโรฟิลล์ของจุลินทรีย์	56.1 mg/g	-
	แคโรทีนอยด์รวม	41.7 mg/g	-

องค์ประกอบของกรดอะมิโนของจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง ไรโคแบคเตอร์ แคมพูลาตา (g/100g)

7. วิธีใช้ จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงในการเพิ่มผลผลิตข้าว

ขั้นตอนในการใช้	จำนวน	วิธีใช้	ผลกระทบ
การใช้ตอนหว่านเมล็ด	น้ำ 19 ลิตร + PSB 1 ลิตร	ใช้ทุกๆ 15 - 24 ชั่วโมง	• ทำให้เมล็ดงอกและโตเร็วขึ้น • เพิ่มอัตราการโตของเมล็ด • ช่วยลดเชื้อราที่เมล็ดข้าว
น้ำ PSB ที่เจือจางไปพรมดินก่อนปลูกข้าว	น้ำ 19 ลิตร + PSB 1 ลิตร/ 1 ไร่	ครั้งเดียว	• ช่วยเพิ่มอินทรีย์สารในดิน • ทำให้ข้าวโตขึ้นถึงแม้ว่าจะมีแสงแดดน้อย
ใช้ตอนที่ข้าวโตแล้ว	น้ำ 19 ลิตร + PSB 1.5 ลิตร/1 ไร่	เดือนละครั้ง	• ป้องกันไม่ให้รากข้าวเน่า • ช่วยเพิ่มน้ำหนักและทำให้คุณภาพน้ำดีขึ้น

8. สรุปประโยชน์ของจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง

1. ช่วยลดก๊าซไฮโดรซัลไฟด์ (H₂S) ในดินช่วยให้รากของพืชขยายได้ดีและทำให้พืชกินปุ๋ยได้ดีขึ้น
2. ช่วยลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยหลักลง 50 %
3. ช่วยเพิ่มผลผลิตเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 30 % เนื่องจากพืชมีความสามารถในการดูดกินปุ๋ยได้ดีขึ้น ช่วยให้พืชมีความแข็งแรงและต้านทานโรคได้ดี
4. เซลล์ของจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงจะประกอบด้วยโปรตีนประมาณร้อยละ 60 ซึ่งโปรตีนเหล่านี้ประกอบด้วยกรดอะมิโนที่จำเป็นครบถ้วน และยังมียูเรียและแร่ธาตุ เช่น B1 B2 B6 B12 กรดโฟลิก วิตามินซี วิตามินดี วิตามินอี ไรโคควินอน (carotenoid) และสารโคแฟกเตอร์ เช่น ยูบิควิโนน โคเอนไซม์คิวเท็น ไซโตโคนิน ซีเอติน ออกซิน กรดอินโดล -3- อะซิติก (Indole-3-acetic acid : IAA) กรดอินโดล -3-บิวทีริก (Indole-3-butyric acid : IBA) ซึ่งเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช

9. หน้าที่หลักของ PSB ข้อมูลจากบริษัทเทคโนโลยีเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด

- เป็นแหล่งรวมแร่ธาตุต่างๆที่มีประโยชน์ เช่น กรดอะมิโน(Amino acids),กรดนิวคลีอิก (Nucleic acids), สารประกอบทางกายภาพ (Physiologically active compounds) และ โพลีแซคคาไรด์ (Polysaccharides) etc.
- ทำให้พืชโตเร็วขึ้น โดยใช้กระบวนการเพิ่มแร่ธาตุในดิน เช่น ไมคอร์ไรซา (Mycorrhiza) อาไซโตแบคทีเรีย (Azotobacter) etc.
- เป็นตัวทำกระบวนการรีไซเคิลให้กับคาร์บอน, ไนโตรเจน, และสารประกอบจำพวกซัลเฟอร์
- เพิ่มผลผลิตให้กับพืช
- ป้องกันมลพิษทางอากาศ และช่วยกำจัดแร่ธาตุที่มีอันตราย ต่อสิ่งแวดล้อม
- ช่วยลดแก๊สในคอกสัตว์
- ช่วยกำจัดของเสียและพิษ เช่น ไฮโดรเจนซัลไฟด์ (Hydrogen sulfide), เมอร์แคปตัน (Mercaptan) , คลอไรด์ (Chloride) , ไดอะไมน (Diamine) etc.

10. ชนิดของเสียที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ ถ้าใช้ PSB

ของเสียจากอุตสาหกรรม ที่มี ส่วนประกอบของโครงสร้างสิ่งมีชีวิต	ของหมักเบียร์ , ตัวต่อต้านแบคทีเรียบางชนิด กรดอะมิโน , กรดนิวคลีอิก , ซอส , ถั่วเหลืองผลิตภัณฑ์ ที่ต้องใช้หมัก
ของเสียจากอุตสาหกรรม ที่มี ส่วนประกอบของสารเคมีสังเคราะห์	สารเคมีสังเคราะห์ , พลาสติกสังเคราะห์ , ปุ๋ยเคมี
ของเสียจากอุตสาหกรรมจากการผลิตอาหาร	กระป๋องและขวด , ลูกกวาด , ซอสถั่วเหลือง นมเปรี้ยว , สินค้าที่ทำจากแป้ง
ของเสียอื่น ๆ	กระดาษ , น้ำมัน

11. ประโยชน์และหน้าที่ของ PSB

ประโยชน์ต่อ	หน้าที่และผลกระทบ	หมายเหตุ
การเกษตร	• ทำให้ปุ๋ยดีขึ้นโดยเพิ่มไนโตรเจน และการใช้ปุ๋ยเคมีในดิน • ทำให้การเก็บเกี่ยวทำได้มากขึ้น โดยทำให้พืชโตเร็วขึ้นถึงแม้ว่าจะมีแสงอาทิตย์น้อย • ทำให้รากพืชโตเร็ว โดยเพิ่มโปรตีน , แร่ธาตุและกรดต่างๆ ที่จำเป็นต่อพืช • ป้องกันไม่ให้ดินเป็นกรด • ป้องกันไม่ให้ แบคทีเรียจำพวกบาซิลลัสเกิดขึ้น	
การทำฟาร์มปศุสัตว์	• ช่วยลดแก๊สและของเสีย หรือสิ่งปนเปื้อนในเล้าสัตว์ • ทำให้สัตว์มีชีวิตชีวา • ทำให้น้ำหนักเพิ่ม โดยเพิ่มสารอาหารแร่ธาตุที่จำเป็นต่อสัตว์ • ช่วยให้สัตว์มีความทนทานต่อแบคทีเรียที่ไม่ดี • ทำให้คุณภาพของเนื้อและสีของเนื้อดี • ทำให้รสชาติของเนื้อสัตว์ดีขึ้น	นำไปผสมกับฟางหรือหญ้าแห้งและน้ำที่ให้สัตว์ดื่มกิน
การทำฟาร์มปลา	• โปรตีนใน PSB ช่วยเพิ่มให้คุณภาพของเนื้อปลาดีขึ้น โดยเพิ่มสารอาหารเข้าไปทำให้ร่างกายของปลามีความสมดุล • ทำให้มีอาหารของปลาเพิ่มขึ้นโดยการเพิ่มแพลงตอนในน้ำมากกว่าเดิม 70 เท่า • สามารถใช้เป็นอาหารของตัวอ่อนหรือไข่ปลาได้ • เพิ่มอัตราการเก็บเกี่ยวและการรอดตายของปลา • ช่วยป้องกันโรคที่เกิดมาจากแบคทีเรีย จำพวกบาซิลลัส และ ไนล็ดิว	
การควบคุมสภาพแวดล้อม	• ช่วยลด BOD ในน้ำเสีย • ช่วยลดสารเคมีที่เป็นอันตราย เช่น คลอไรด์ (Chloride), ไฮโดรเจนซัลไฟด์ (Hydrogen sulfide), ไดอะไมด์ (Diamine etc. • ทำให้สภาพของน้ำกร่อย มีความเหมาะสมต่อปลามากขึ้น	

12. วิธีใช้ PSB

การใช้ในส่วนผลไม้ เช่น แอปเปิ้ล , ลูกแพร์ , ลูกพีช , องุ่น , ลูกพลับ และอื่นๆ

ขั้นตอนในการใช้	จำนวน	วิธีใช้	ผลกระทบ
การใช้ตอนหว่านเมล็ด	น้ำ 18 ลิตร + PSB 1-2 ลิตร	ใช้กับเมล็ดพืชก่อนปลูก	• ช่วยทำให้รากพืชขึ้นเร็วขึ้นและแข็งแรงขึ้น • ลดการติดเชื้อ • ลดแบคทีเรียที่เมล็ดพืช
ใช้ PSB กับปุ๋ย	น้ำ 18 ลิตร + PSB 100 - 200 ซีซี.	พ่นไปที่พื้นดิน	• ช่วยทำให้ปุ๋ยมีอายุยาวนาน • ช่วยลดแก๊สที่เป็นอันตราย • ช่วยลดกลิ่นเหม็น • ช่วยป้องกันไม่ให้แบคทีเรียที่ไมดีโตขึ้น
ตอนโตแล้ว	น้ำ 18 ลิตร + PSB 40 - 200 ซีซี.	พ่นไว้บนพื้นผิวของใบพืช ทุกๆ 5 - 10 วัน	• ช่วยทำให้สีของผลไม้สวยงาม • ช่วยทำให้รสชาติหวานอร่อย • ช่วยเพิ่มน้ำหนัก • ช่วยป้องกันแมลง • ช่วยป้องกันการตกหล่นก่อนการเก็บเกี่ยว

การใช้กับบริเวณ พื้นที่แห้ง , ผัก และ แปลงดอกไม้

พริกไทยแดง, กระหล่ำปลีจีน, หัวไชเท้า , ฟักทอง , แตงโม , แตงกวา , สะตอเบอร์รี่ , มะเขือเทศ , มะล่อน , มันฝรั่ง , ดอกกุหลาบ , ดอกคาร์เนชั่น , ดอกกล้วยไม้ , ดอกเบญจมาศ

ขั้นตอนในการใช้	จำนวน	วิธีใช้	ผลกระทบ
การใช้ตอนหว่านเมล็ด	น้ำ 18 ลิตร + PSB 1-2 ลิตร	ใช้ประมาณ 15 - 24 ชั่วโมง	• ช่วยเพิ่มอัตราการออกดอก • ช่วยป้องกันแมลง • ทำให้เมล็ดมีความแข็งแรง
การใช้ PSB ในดิน	ผสม PSB ลงในดิน 1 ลิตร	ใช้在地	• ทำให้เมล็ดมีความแข็งแรง • ช่วยทำให้รากงอกเร็วขึ้น • ช่วยป้องกันการเติบโตของแบคทีเรีย

การใช้ฟ่อนในดิน	น้ำ 18 ลิตร + PSB 40 -200 ซีซี	ฟ่อนไวกอน พื้นผิวของใบ พืช ทุกๆ 5 - 10 วัน	• ช่วยในการย่อยสลายอินทรีย์สาร • ช่วยลดแก๊สที่เป็นอันตราย • ช่วยป้องกันไม่ให้แบคทีเรียโต • ช่วยลดกรดในดิน และ ผลที่ตามมาต่อพืช
ใช้ตอนพืชกำลังโต	ฟ่อนบวมใบ ใช้ น้ำ 18 ลิตร + PSB 40-200 ซีซี (เจือจาง 100 -500 เท่า) ฟ่อนบวมดิน น้ำ PSB 1 - 2 ลิตร ต่อพื้นที่ 330 ตร.ม.	ฟ่อนบวมใบ ทุกๆ 5 - 7 วัน	• ช่วยทำให้พืชโตถึงแม้ว่าจะมีแสงแดดน้อย • ช่วยป้องกันแบคทีเรียที่เป็นอันตราย • ช่วยต้านทานโรค • ทำให้พืชและผลไม้มีสีสวย • ทำให้โตเร็วและสามารถเก็บเกี่ยวได้เยอะขึ้น • ทำให้ระยะเวลาเก็บเกี่ยวยาวขึ้น • ช่วยป้องกันไม่ให้รากเน่า • ช่วยลดการใช้ปุ๋ย

การใช้ในคอกปศุสัตว์ (ข้อมูลในการทดสอบจาก คอกปศุสัตว์ 100 แห่ง)

จำนวนและวิธีใช้	ผลกระทบ
• ใช้ผสมอาหาร อัตราส่วน อาหาร 25 กิโลกรัม ต่อ PSB 5 ลิตร • ใช้ผสมน้ำ อัตราส่วน ใช้ PSB 1ลิตร ผสมลงในถังก้นน้ำ ทุกๆ 2 วัน	• ช่วยลดต้นทุนในการกำจัดของเสียของสัตว์ • ช่วยลดการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ • ช่วยลดแบคทีเรีย ที่อวัยวะภายในของสัตว์ • ทำให้สัตว์โตเร็วขึ้น • ช่วยทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น โดยช่วยกำจัดของเสียและกลิ่นเหม็นจากของเสียของสัตว์ • ช่วยทำให้สัตว์มีน้ำหนักเพิ่มขึ้น • ช่วยทำให้สัตว์ไม่เครียดโดยลดจำนวนแมลงที่รบกวนสัตว์ • ช่วยทำให้คุณภาพของเนื้อสัตว์ดีขึ้น

การใช้ในการเลี้ยงหมู

จำนวนและวิธีใช้	ผลกระทบ
• ใช้ผสมอาหาร อัตราส่วน อาหาร 25 กิโลกรัม ต่อ PSB 5 ลิตร• ใช้ผสมน้ำ อัตราส่วน ใช้ PSB 1ลิตร ผสมลงในถังก้นน้ำ ทุกๆ 2 วัน	• ทำให้ของเสียของสัตว์ไม่เป็นอันตรายต่อสัตว์• ช่วยลดกลิ่นเหม็นจากของเสีย• ช่วยลดแมลงที่ก่อความรำคาญ• ช่วยลดแบคทีเรียจำพวก บาซิลลัสภายในอวัยวะภายในของสัตว์• ช่วยลดต้นทุนในการกำจัดของเสียของสัตว์• ช่วยเพิ่มน้ำหนักให้สัตว์• ช่วยลดความเครียดให้กับสัตว์• ลดจำนวนแมลงที่รบกวนสัตว์

การใช้เลี้ยงเป็ดไก่

จำนวนและวิธีใช้	ผลกระทบ
• ใช้ผสมอาหาร อัตราส่วน อาหาร 25 กิโลกรัม ต่อ PSB 5 ลิตร• ใช้ผสมน้ำ อัตราส่วน ใช้ PSB 1ลิตร ผสมลงในถังก้นน้ำ ทุกๆ 2 วัน	• ช่วยเพิ่มอัตราการออกไข่• ช่วยทำให้สีของไข่แดงสวยตามธรรมชาติ• ช่วยเพิ่ม โยอาหารและวิตามินในไข่แดง• ช่วยเพิ่มวิตามิน อี

การนำไปทำปุ๋ย

จำนวนและวิธีใช้	ผลกระทบ
ผสม PSB 1 ลิตร ต่อปุ๋ย 4 - 5 ตัน	• ช่วยเร่งการเจริญเติบโตของพืช• ช่วยยับยั้งเชื้อแบคทีเรียก่อโรค• ย่อยสลายของเสีย ขจัดกลิ่นเหม็น• ช่วยเพิ่มแร่ธาตุที่มีประโยชน์ต่อพืช

การใช้กำจัดของเสียและการใช้ในโรงนาหรือยุ้งฉาง

ประเภทในการใช้	วิธีใช้	ผลกระทบ
ใช้ในโรงนาหรือยุ้งฉาง	เจือจาง PSB ประมาณ 100 เท่า นำไปพ่นที่พื้น ทุกๆ 2 เดือน	• ช่วยลดกลิ่นเหม็น • ช่วยกำจัดศัตรูพืช , แมลงและยุง • ช่วยลดแบคทีเรีย
การใช้กำจัดของเสีย	PSB 1 ลิตร ผสม : ของเสีย 5 ตัน	• ช่วยลด BOD และ COD • ช่วยกำจัดของเสียในน้ำ • ช่วยทำให้น้ำมีคุณภาพดีขึ้น

การทดสอบในการใช้ PSB กับไก่จำนวน 10,000 ตัว

อัตราการใช้ PSB	ผลกระทบ
• สำหรับอาหารสัตว์ ผสมกับอาหารให้กิน สม่ำเสมอในอัตราอาหาร 25กก./PSB 5 ลิตร • สำหรับน้ำให้กิน PSB 1 ลิตร/น้ำ 1,000 ลิตร ทุก 2 วัน	• ทำให้เพิ่มอัตราการวางไข่ • ทำให้ไข่ที่ได้มีคุณภาพดีได้มาตรฐาน • เพิ่มสารแคโรทีนและวิตามินเอในไข่แดง • เพิ่มสารวิตามินอีให้อีกด้วย

การกำจัดกลิ่นเหม็นและเชื้อแบคทีเรียก่อโรคในยุ้งฉาง

คุณประโยชน์	อัตราการใช้	ผลที่ได้รับ
ช่วยทำให้ในยุ้งฉาง ปราศจากเชื้อ แบคทีเรียก่อโรค	ใช้ PSB 1 ลิตร / น้ำ 100 ลิตร ฉีด พ่นให้ทั่วยุ้งฉางทุก 2 เดือน	• ลดกลิ่นเหม็นในยุ้งฉาง , ยุงและแมลง • ยับยั้งแบคทีเรียก่อโรค และเชื้อรา
ช่วยในการกำจัดของ เสียและกลิ่นเหม็นใน ยุ้งฉาง	PSB 1 ลิตรใช้กับของเสียจำนวน 5 ตัน	• ลดค่า BOD และธาตุ โคบอลต์ • ย่อยสลายของเสียและ กลิ่นเหม็น • ปรับปรุงคุณภาพของ น้ำ

การบำบัดน้ำเสียและมูลสัตว์

การบำบัดน้ำเสีย มูลสัตว์และของเสียจากคอกหมู ใช้ PSB : 5 ลิตร / น้ำเสียหรือของเสีย 5 ตัน

ผลกระทบ	น้ำเสีย	หลังการใช้ PSB	หลังจากบำบัด 2 ครั้ง
BOD	6,600	380	15
ธาตุโคบอลต์	3,364	354	64
ฝุ่นและสารแขวนลอย	6,540	450	17
แอมโมเนีย ไนโตรเจน	915	32.8	7.8
PH	6.8	7.3	7.1

การบำบัดน้ำเสียเกิดจากการผลิตน้ำมันถั่วเหลืองในญี่ปุ่น

ผลกระทบ	น้ำเสีย	หลังการใช้ PSB	หลังจากบำบัด 2 ครั้ง
BOD	11,300	340	15
ธาตุโคบอลต์	9,800	270	17
ฝุ่นและสารแขวนลอย	3,930	23	5
แอมโมเนีย ไนโตรเจน	3,850	280	11
PH	6.4	7.8	7.2

การใช้กับฟาร์มปลา

- ช่วยเพิ่มอัตราการเก็บเกี่ยวและอัตราการรอดตาย
- ทำให้เนื้อปลามีคุณภาพดีขึ้น
- ทำให้ปลาแข็งแรงขึ้น
- ช่วยป้องกันโรคซึ่งมีสาเหตุเกิดจากแบคทีเรีย เช่น Bacillus และ mildew
- ช่วยย่อยขี้ปลาได้ดี
- ทำให้น้ำมีความสะอาด